

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

602

Vragen van het lid **Klein** (Klein) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het artikel «Nederlands overnamerecord: topman NXP pakt 380 miljoen»* (ingezonden 4 november 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Minister voor Economische Zaken (ontvangen 29 november 2016).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Nederlands overnamerecord: topman NXP pakt 380 miljoen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 t/m 5

Is het volgens u inderdaad het geval dat de topman van NXP een bedrag van (circa) 380 miljoen euro krijgt uitgekeerd als gevolg van het feit dat chipfabrikant NXP wordt overgenomen? Hoe groot acht u de kans dat het door de de CEO vergaarde waardepapierenpakket – aandelen en opties – bij de overname van NXP omgewisseld casu quo verzilverd zal worden?

Klopt het dat de CEO «die waardepapieren als variabele beloning boven op zijn salaris en zijn prestatiebonussen» heeft ontvangen? Klopt het dat de CEO deze waardepapieren dus gekregen heeft, en niet zelf gekocht heeft?

Klopt het dat «nog nooit eerder een topbestuurder van een Nederlands bedrijf zo veel geld overgehouden heeft aan de verkoop ervan»?²

Is dit bedrag in uw ogen een redelijk en billijk bedrag? In hoeverre is hier volgens u sprake van een redelijke en billijke variabele beloning?

Antwoord 2 t/m 5

In het bestuursverslag van NXP Semiconductors N.V. over 2015 staat informatie over de bezoldiging van de enig uitvoerende bestuurder (<http://investors.nxp.com/phoenix.zhtml?c=209114&p=irol-agm>). NXP kent een monistisch bestuursmodel met één uitvoerende bestuurder, die in 2009 is aangetreden en jaarlijks opnieuw moet worden benoemd door de algemene vergadering. De bezoldiging van de uitvoerend bestuurder is vastgesteld door

¹ Volkskrant, 29 oktober 2016

² Volkskrant, 29 oktober 2016

het bestuur met inachtneming van het door de algemene vergadering vastgestelde bezoldigingsbeleid. Het beloningspakket omvat een variabel deel met een contante bonus, aandelen en opties. Het basissalaris voor de uitvoerend bestuurder bedroeg in 2015 € 1.142.000. Het *on-target cash incentive* percentage is gezet op 75% van het basissalaris met een maximum van 150% van het jaarlijkse basissalaris. De uitvoerend bestuurder van NXP heeft zijn aandelen- en optiepakket over de jaren opgebouwd te beginnen in 2009 toen NXP nog niet beursgenoteerd was. Volgens het bestuursverslag hield de uitvoerend bestuurder op 31 december 2015 522.248 aandelen en 3.912.091 opties. Blijkens het op de website van NXP gepubliceerde overzicht heeft hij 106.829 aandelen zelf gekocht (<http://investors.nxp.com/phoenix.zhtml?c=209114&p=irol-nxpshares>). Bij de beursgang van NXP in 2010 bedroeg de koers van de aandelen 14 dollar. Op 27 oktober 2016 hebben de besturen van Qualcomm en NXP aangekondigd overeenstemming te hebben bereikt over een overname van NXP door Qualcomm. Een tenderbod is aangekondigd van 110 dollar per aandeel (<http://investors.nxp.com/phoenix.zhtml?c=209114&p=irol-newsArticle&ID=2216425>). Uit het tenderdocument blijkt dat de overname niet van invloed is op het moment van verkoopbaar worden (*vesting*) van de aandelen en opties van de uitvoerend bestuurder (<http://services.corporate-ir.net/SEC.Enhanced/SecCapsule.aspx?c=209114&fid=14677618>). Naar ik begrijp betreft het in de media genoemde bedrag van (circa) 380 miljoen euro de waarde van het optie- en aandelenpakket dat de uitvoerend bestuurder over de jaren heeft opgebouwd en waarvan de koers is gestegen. Het is aan de bestuurder of hij zijn waardepapieren op enig moment verzilvert. De bestuurder krijgt dit bedrag niet uitgekeerd als beloning als gevolg van de overname. Ik heb geen oordeel over de grootte van de kans of de uitvoerend bestuurder zijn waardepapieren verzilvert bij het slagen van het bod en of nog nooit eerder een bestuurder van de Nederlands bedrijf zoveel geld heeft overgehouden aan de verkoop ervan. Evenmin heb ik een oordeel over de redelijkheid en billijkheid van de beloning. De overheid beslist niet over de hoogte van bezoldiging van bestuurders van private ondernemingen. De overheid regelt de *checks and balances* binnen vennootschappen: Bij de beloning stellen de aandeelhouders het beloningsbeleid vast. De ondernemingsraad heeft het recht om daar een standpunt over te bepalen. Doorgaans stellen de raad van commissarissen of de niet-uitvoerend bestuurders de bezoldiging van individuele bestuurders vast. Zij mogen in het vooruitzicht gestelde bonussen van bestuurders aanpassen, indien uitkering ervan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. Zij leggen hierover verantwoording af aan de aandeelhouders in het bestuursverslag. De uitvoering van het bezoldigingsbeleid wordt jaarlijks als besprekingspunt op agenda van de algemene vergadering geplaatst.

Vraag 6 t/m 8

Klopt het dat de regering, na de vestiging van het oude Nederlandse record – dat in 2007 op naam van de CEO van Numico kwam te staan toen hij 63 miljoen overhield aan de verkoop van een babyvoedingsbedrijf – een afroomregeling heeft ontworpen, de zogenaamde claw-back regeling? Klopt het dat het de bedoeling van deze regeling was om in de toekomst dergelijke «enorme overname premies te voorkomen»? Klopt het dat deze regeling moet voorkomen dat «de baas in kwestie bij het afwegen van het overnamebod meer denkt aan zichzelf dan aan het bedrijfsbelang»?

Antwoord 6 t/m 8

De zogenoemde «afroomregeling» maakt deel uit van de Wet aanpassing en terugvordering bonussen, die sinds 1 januari 2014 geldt. De Wet voorziet in de bevoegdheid voor de raad van commissarissen van naamloze vennootschappen om nog niet uitgekeerde bonussen van bestuurders aan te passen, indien uitkering naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn (de aanpassingsregeling van artikel 2:135 lid 6 van het Burgerlijk Wetboek) en om reeds uitgekeerde bonussen terug te vorderen, indien de informatie over de doelen op basis waarvan de bonus is uitgekeerd, achteraf onjuist bleek (de zogenoemde *claw back* regeling in artikel 2:135 lid 8 BW). De afroomregeling in artikel 2:135 lid 7 BW geldt uitsluitend voor beursgenoteerde naamloze vennootschappen. In geval van een openbaar bod, juridische

fusie of belangrijk bestuursbesluit dat de identiteit of het karakter van de vennootschap wijzigt is de vennootschap verplicht om eventuele koerswinst die een bestuurder als gevolg van deze gebeurtenis maakt op aandelen, opties en certificaten die een bestuurder als bezoldiging heeft ontvangen, te verrekenen met de door hem nog te ontvangen bezoldiging, indien de bestuurder deze aandelen, opties of certificaten verkoopt of indien hij bij de vennootschap vertrekt. Daartoe bevat de wet drie peilmomenten: vier weken voorafgaande aan de aankondiging van het openbaar bod, vier weken na de gestanddoening van het bod en het moment van verkoop of vertrek. Als er tussen het tweede en het eerste moment koerswinst is behaald, wordt deze koerswinst verrekend, indien de bestuurder bij verkoop of vertrek daadwerkelijk winst heeft behaald ten opzichte van de koers op het eerste peilmoment. De afroomregeling is geïnspireerd op het amendement van Kamerleden Tang (PvdA) en Irrgang (SP) op het wetsvoorstel vereenvoudiging en flexibilisering van het bv-recht (*Kamerstukken II, 2009/2010, 31 058, nr. 24*). Doel van de afroomregeling is om de prikkel tot oneigenlijke oordeelsvorming van bestuurders in overnamesituaties, tegen te gaan.

Vraag 9 t/m 11

Kunt u – gelet op het bedrag dat de CEO van NXP overhoudt aan de verkoop van het bedrijf – aangeven in hoeverre deze afroomregeling naar wens en afdoende werkt? Worden de bovenstaande doelen van deze regeling in uw ogen voldoende gehaald, ook met het oog op de recente ontwikkelingen bij NXP? Heeft de CEO naar uw inschatting bij het afwegen van het overnamebod meer of minder aan zichzelf gedacht dan aan het bedrijfsbelang? Bent u op de hoogte van het feit dat er in 2014 – ondanks de afroomregeling die in datzelfde jaar van kracht ging – óók «al diverse bedrijven de nieuwe regels omzeilden door de beloning voor de lange termijn niet meer in aandelen af te wikkelen, maar in contanten of in andere vormen van beloning die niet tellen als aandelen», zoals valt te lezen in het artikel «Bonuswet bij overnames blijkt zo lek als een mandje»?³ Zo ja, in hoeverre functioneerde deze regeling volgens u dan naar behoren destijds? In het geval deze regeling destijds onvoldoende functioneerde, heeft u hierop stappen ondernomen? Zo ja, welke dan? Wat is het resultaat hiervan? Zo nee, waarom niet? Heeft u enig zicht op of, en zo ja, op welke wijze de drie bedrijven Vastned Retail, Telegraaf Media Group en Batenburg die genoemd worden in het artikel «Bonuswet bij overnames blijkt zo lek als een mandje» hun regels hebben veranderd zodat de bonus voor bestuurders in contanten kan worden uitgekeerd in plaats van in aandelen? Zijn de betrokken bestuurders van deze bedrijven inderdaad rijk geworden?

Antwoord 9 t/m 11

Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet aanpassing en terugvoering bonussen heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd om de afroomregeling twee jaar na inwerkingtreding te evalueren. De evaluatie is in opdracht van het WODC verricht door het ZIFO Instituut van de VU. Centrale probleemstelling is: Wordt het beoogde doel van de regeling in art 2:135 lid 7 BW, namelijk het tegengaan van de prikkel tot oneigenlijke oordeelsvorming in geval van overnamesituaties, bereikt?

Deze probleemstelling valt uiteen in de volgende deelonderzoeksvragen:

1. Is art. 2:135 lid 7 BW in de praktijk toegepast? Zo ja, hoe vaak? Zo nee, waarom niet?
2. Wat zijn de gevolgen van en ervaringen met de toepassing geweest?
3. Zijn neveneffecten gebleken van het artikel? Zo ja, welke?
4. Is de huidige regeling effectief? D.w.z. wordt het beoogde doel van het tegengaan van de prikkel tot oneigenlijke oordeelsvorming in geval van overnamesituaties bereikt en waarom wel of niet?
5. Zijn er andere wijzen waarop het beoogde doel kan worden bereikt die wellicht effectiever zijn dan wel minder ongewenste neveneffecten hebben?

³ <http://www.volkskrant.nl/economie/bonuswet-bij-overnames-blijkt-zo-lek-als-een-mandje~a3945543/>

Het eindrapport is recentelijk opgeleverd. Het rapport met de bijbehorende kabinetsreactie zal naar verwachting dit najaar aan uw Kamer worden gestuurd.

Vraag 12

Hoe rijmt u de passage zoals die valt te lezen in een brief van de Minister van Financien van 5 september jongstleden dat «de perverse prikkels die voorheen aanwezig waren in variabele beloningen, zijn door de Wbfo sterk beperkt»⁴ met het gegeven dat de CEO 380 miljoen euro mee naar huis neemt als gevolg van de overname van NXP?

Antwoord 12

De genoemde passage ziet niet op NXP, want NXP is geen financiële onderneming.

Vraag 13 t/m 16

Klopt het dat het onder de huidige wetgeving zo is geregeld dat de afroomregeling alleen geldt voor bedrijven die aan een Europese beurs – zoals de AEX – genoteerd staan?

Kunt u nader uitleggen waarom de bepaling dat het Nederlandse bedrijven moet betreffen die aan een Europese beurs staan genoteerd, is opgenomen in de regeling? Waarom heeft men ervoor gekozen om dit onderscheid te maken?

Valt de overname van NXP niet onder deze regeling simpelweg omdat dit bedrijf buiten Europa – in dit geval in Amerika – aan de beurs genoteerd staat?

In hoeverre acht u het wenselijk en verantwoord dat bij de overname van een Nederlands bedrijf het onder de huidige wet- en regelgeving mogelijk is dat een topbestuurder een bedrag van 380 miljoen euro meekrijgt, eenvoudigweg omdat dit bedrijf niet aan een Europese beurs genoteerd staat?

Antwoord 13 t/m 16

Regels voor beleggersbescherming zijn van toepassing op de beurs waar de aandelen van de vennootschap worden verhandeld, terwijl regels voor de inrichting van de vennootschap van toepassing zijn waar de vennootschap statutair is gevestigd.

De afroomregeling geldt uitsluitend voor naamloze vennootschappen met een beursnotering in de Europese Economische Ruimte. Dit komt doordat in artikel 2:135 lid 7 BW wordt verwezen naar de definitie van gereglementeerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht. Deze verwijzing stond ook in het amendement Tang/Irrgang, dat in antwoord op vragen 6 tot en met 8 is genoemd. Tijdens de parlementaire behandeling is de geografische reikwijdte van de regeling geen voorwerp van discussie geweest.

In de kabinetsreactie op de evaluatie van de afroomregeling van artikel 2:135 lid 7 BW zal de geografische reikwijdte worden betrokken.

Vraag 17

Bent u het eens met de directeur van de belangenvereniging van grote beleggers Eumedion, dat de huidige wet- en regelgeving zo lek als een mandje is? Zo ja, welke stappen bent u van plan te ondernemen op dit gebied, en op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 17

Ik verwijs hierbij naar het antwoord op vragen 9 tot en met 11.

⁴ Kamerstuk 33 964, nr. 43, blz 1.